

What is advance care planning?

If you knew someone who became very unwell and was not able to communicate their wishes to others, would you know what they wanted? Could you speak on their behalf?

Advanced illness or serious injury can sometimes mean that people cannot make their own choices about healthcare. This can happen to people of all ages, and especially towards end of life.

Writing an Advance Care Plan lets a person say what they would want, if they ever became unable to communicate for themselves.

Benefits for you and the people you care for

Advance care planning:

- helps to ensure that someone's preferences, beliefs and values about healthcare are known and can be respected if they are too unwell to speak for themselves
- benefits others who are close to them. Research has shown that families of people who have done advance care planning have less anxiety and stress when asked to be involved in important healthcare decisions.

MAKING HEALTHCARE DECISIONS FOR OTHERS CAN BE DIFFICULT. AN ADVANCE CARE PLAN CAN GIVE PEACE OF MIND AND COMFORT AS PREFERENCES ARE CLEAR, UNDERSTOOD AND RESPECTED.

What does a substitute decision-maker do?

When a person prepares their Advance Care Plan, they may invite someone to be their substitute decision-maker. If the person loses the ability to make their own healthcare decisions, the substitute decision-maker can then make decisions on their behalf. The Advance Care Plan will provide direction and guidance.

Some state/territory laws may allow for more than one substitute decision-maker to be appointed.

Што е планирање на негата во иднина?

Ако знаете некој кој станал многу болен и не може на други луѓе да им ги изрази своите желби, дали би знаеле што тоа лице сака? Дали би можеле да зборувате во негово име?

Болест во одмината фаза или сериозна повреда може некогаш да значи дека луѓето не се способни самостојно да одлучуваат за нивната здравствена нега. Тоа може да им се случи на луѓе на сите возрасти, особено при крајот на животот.

Пишувањето План на негата во иднина му овозможува на лицето да рече што би сакало во иднина, ако самото повеќе не може да комуницира.

Користи за вас и за луѓето кои ги негувате

Планирањето на негата во иднина:

- помага да се обезбеди нечии желби, мислења и вредности во поглед на здравствената нега да бидат познати и почитувани, ако лицето стане толку болно што не може да зборува за себе
- им користи на други кои се блиски со лицето. Истражувањата покажаа дека семејствата на луѓето кои ја планирале негата во иднина се помалку загрижени и во стрес кога од нив се бара да бидат вклучени во важни одлуки за здравствената нега.

ДОНЕСУВАЊЕТО ОДЛУКИ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА НЕГА НА НЕКОЈ ДРУГ МОЖЕ ДА БИДЕ ТЕШКО. ПЛАН НА НЕГАТА ВО ИДНИНА МОЖЕ ДА ДОНЕСЕ СПОКОЈСТВО И УДОБНОСТ, БИДЕЈЌИ ЖЕЛБИТЕ СЕ ЈАСНИ, РАЗБРАНИ И ПОЧИТУВАНИ.

Што прави алтернативниот донесувач на одлуки?

Кога лицето го подготвува својот План за негата во иднина, тој или таа може да повика некој да биде негов или нејзин алтернативен донесувач на одлуки. Ако лицето ја загуби способноста на самостојно одлучување за неговата или нејзината здравствена нега, алтернативниот донесувач на одлуки може да донесува одлуки во име на лицето. Планот за негата во иднина ќе обезбеди насоки и упатства.

Законите на некои држави и територии може да дозволуваат поставување на повеќе алтернативни донесувачи на одлуки.

Advance Care Planning Australia

BE OPEN | BE READY | BE HEARD

How can a substitute decision-maker help with advance care planning?

It is important to encourage the following when the person is making their Advance Care Plan.

Be open

- If someone asks you to be their substitute decision-maker, think about what it might mean for you before you agree.

You will need to be:

- available (ideally live in the same city or region)
- over the age of 18
- prepared to advocate clearly and confidently on their behalf when talking to doctors, other health professionals and family members.
- Encourage them to think about their beliefs, values and preferences for healthcare.
- Encourage them to talk through their preferences with their healthcare team, partner, family members and close friends.

Be ready

- Talk with them about their values, beliefs, and life goals. Make sure you understand and respect their approach to and preferences for healthcare and end-of-life care.
- If they have beliefs that you are opposed to, be honest with them. Remember that you may be called upon to advocate for them. If your beliefs are too different, it may be better for them to choose someone else.
- Talk about any potential issues that may arise with family members or partners who have very different views. How will you cope with any disagreement that could arise? Have they been made aware of the person's wishes? Do they know you are the substitute decision-maker?
- If you agree to be a substitute decision-maker, discuss whether they want you to be legally appointed. More information is available from www.advancecareplanning.org.au

Како алтернативниот донесувач на одлуки може да помогне во планирањето на негата во иднина?

Важно е да се поттикне следното кога лицето го прави својот План на негата во иднина.

Бидете отворени

Ако некој побара од вас да бидете негов или нејзин алтернативен донесувач на одлуки, пред да решите размислете што тоа може да значи за вас.

Вие треба да бидете:

- на располагање (во идеални услови да живеете во истиот град или област)
- да сте постари од 18 години
- подготвени јасно и уверливо да го застапувате лицето во разговори со доктори, други здравствени професионалци и членови на семејството.
- Поттикнувајте го лицето да размислува за неговите или нејзините мислења, вредности и желби во поглед на здравствената нега.
- Поттикнувајте го да разговара за неговите или нејзините желби со тимот за здравствена нега, партнерот, членови на семејството и блиски пријатели.

Бидете спремни да:

- Разговарате со лицето за неговите или нејзините вредности, мислења и животни цели. Бидете сигурни дека ги разбирате и почитувате неговиот или нејзиниот приод и желби во поглед на здравствената нега и негата при крајот на животот.
- Ако лицето има мислења со кои не се согласувате, бидете чесни кон лицето. Запаметете дека од вас може да биде побарано да го застапувате. Ако вашите мислења се премногу различни, за лицето може да биде подобро да одбере некој друг.
- Разговарајте со лицето за секој потенцијален проблем што би можел да се појави со членови на семејството или партнери кои имаат различни погледи. Како ќе се справите со кое и да е несогласување што би можело да се појави? Дали ги знаете желбите на лицето? Дали лицето знае дека вие сте алтернативен донесувач на одлуки?
- Ако прифатите да бидете алтернативен донесувач на одлуки, разговарајте со лицето дали тоа сака вие да бидете легално поставени. Повеќе информации се достапни на www.advancecareplanning.org.au

Advance Care Planning Australia

BE OPEN | BE READY | BE HEARD

Be heard

- Encourage the person to write an Advance Care Plan/Directive. For information relevant to state/territory law see advancecareplanning.org.au. The GP or healthcare team will be able to assist them.
- A written Advance Care Plan/Directive will make things easier for you, as substitute decision-maker, if the need ever arises.
- Ask for a copy of the Advance Care Plan/Directive and keep it safe. Familiarise yourself with the person's wishes and ask them to explain anything that isn't clear.
- Encourage them to review their Advance Care Plan every year or if there is a change in their health or personal situation.
- Help them to load their Advance Care Plan/Directive onto their 'My Health Record' myhealthrecord.gov.au

The law and advance care planning

Different states and territories in Australia have different laws regarding advance care planning. There are also common law decisions in advance care planning in some states/territories.

See advancecareplanning.org.au for information.

Depending on the state/territory:

- a **substitute decision-maker** may be legally appointed as an 'agent', 'guardian', 'enduring guardian' or 'enduring power of attorney'
- an **Advance Care Plan** may also be called an 'advance care directive' or an 'advance health directive' and may include a 'refusal of treatment certificate'.

Кажете ги вашите мислења

- Поттикнувајте го лицето да напише План/Налог за негата во иднина. За информации што се однесуваат на законите на држави или територии видете на advancecareplanning.org.au Лекарот по општа пракса (GP) или тимот за здравствена нега ќе може да му помогне на лицето.
- Напишан План/Налог за негата во иднина ќе ви ја олесни работата како алтернативен донесувач на одлуки.
- Побарајте копија на Планот/Налогот за негата во иднина и чувајте ја на сигурно. Запознајте се со желбите на лицето и побарајте од него да објасни сè што не е јасно.
- Поттикнувајте го лицето неговиот План за негата во иднина да го преразгледува секоја година или ако има промени на неговата здравствена или лична состојба.
- Помогнете му на лицето неговиот План/Налог за негата во иднина да го стави во „My Health Record“ (Моја здравствена документација) на myhealthrecord.gov.au

Законите и планирањето на негата во иднина

Различни држави и територии во Австралија имаат различни закони во поглед на планирањето на негата во иднина. Исто така во некои држави или територии има закони врз основа на обичајното право во поглед на планирањето на негата во иднина.

За повеќе информации видете на advancecareplanning.org.au

Зависно од државата или територијата:

- **алтернативен донесувач на одлуки** може да биде легално поставен како „агент“, „старател“, „траен старател“ или со „трајно овластување“
- **Планот за негата во иднина** исто така може да се вика „налог за негата во иднина“ или „налог за здравствената состојба во иднина“ и може да вклучува „потврда за одбивање на лекување“.

Advance Care Planning Australia

BE OPEN | BE READY | BE HEARD

Do you have questions about advance care planning and would prefer to speak in a language other than English?

You can receive help from an interpreter for the cost of a local call (except from mobiles) by simply following these steps:

1. Call 13 14 50, Monday to Friday 9.00-5.00pm.
2. Say the language you need.
3. Wait on the line for an interpreter (may take up to 3 minutes).
4. Ask the interpreter to contact Advance Care Planning Australia on 1300 208 582.
5. Talk with our staff or volunteer with the help of an interpreter.

Where can I get more information?

Advance Care Planning Australia:
www.advancecareplanning.org.au

National Advisory Helpline: 1300 208 582

Дали имате прашања во врска со планирањето на негата во иднина и сакате да разговарате на јазик кој не е англиски?

Може да добиете помош од преведувач по цена на локален разговор (освен од мобилни телефони) следејќи ги следните чекори:

1. Јавете се на 13 14 50 од понеделник до петок меѓу 9.00 наутро и 5.00 попладне.
2. Кажете го јазикот што ви треба.
3. Почекајте да се јави преведувачот (може да чекате до 3 минути).
4. Побарајте од преведувачот да се јави на Advance Care Planning Australia на 1300 208 582.
5. Разговарајте со наш вработен или доброволец со помош од преведувач.

Каде може да добијам повеќе информации?

Advance Care Planning Australia:
www.advancecareplanning.org.au

National Advisory Helpline (Национална советодавна линија за помош): 1300 208 582

VERSION 3: APR 2017

This publication only provides a general summary of the subject matter covered. People should seek professional advice about their specific circumstances. ACPA is not liable for any errors or omission in this publication.

ВЕРЗИЈА 3: АПР 2017

Оваа публикација дава само општ преглед од дадената тема. Луѓето треба да побараат професионален совет за нивните конкретни околности. АСПА не е одговорна за ни една грешка или пропуст во оваа публикација.